

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megjelen **vasárnap és csütörtökön.**
Előfizetési ár:
Hegyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 kor., egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar,
hová a késiratok címzendők

Hirdetéseket és nyilvtéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

Tanuljunk a japánoktól.

Budapesten, a Balaton-kávéházban esténként különös vendége van az újságírók és a képviselők egyik törzsszótálcájának. Mosolygó arccal, mély gödörben pislogó szemmel, valami kedves alázatossággal jelenik meg egy alacsony japán emberke, dr. Thaka Hashi a neve és törzsorvosi rangot visel az oroszverő japán hadseregben. Néhány hét óta van Pesten, Münchenből jött, hogy itt a dr. Grosz Emil egyetemi tanár klinikáján kitanulja a szemészetet. Az ökönyi ember mindössze harminchat éves még, de már két háborút küzdött végig. Előbb Kóréában harcolt a japán-kínai háborúban, majd végigküzdötte az egész orosz-japán háborút. Persze orvosi minőségben, a japán sebesültek életéért harcolva, akik közül — mint beszéli — összesen hatezret mentett meg. Előbb, mint tizenötezer katona került a keze alá s ezek közül hatezer ma is vígan él a Sárga-tenger mellett. Hat katonai ordó díszíti a japán orvos mellett, a lelke pedig tele van a császár és a haza imádatával, ami nálunk az istenség fogalmát helyettesíti.

— A császár az istenünk és az ég a hazánk — mondta tört német-séggel. Ezért a kettőért, ugyebár érdemes meghalni (E tekintetben nem kell leckét vennünk a japánoktól, mert a mi 48-as karcuainak ugyanazt vallják; hanem abból, ami alatt következnek. Szerk.) A mi fatalizmusunk azonban nem olyan, mint a törököké, akiket a vallásos elszántság nyugalma kísér a csatárré, nekünk az az öntudat ad nyugalmat, hogy a császáért és a hazáért érdemes meghalni. Tán el se hiszik uraim, — beszélt villogó szemmel — hogy nálunk a példátlan császárhűség mellett is milyen tökéletes a szabadság és a közélet tisztasága. Húsz éves az alkotmányunk, Itó márkától kaptuk, aki most Kóréában helytartó és olyanok az alkotmányos intézményeink, mintha évszázados fejlődés teremtetten volna őket. Még az alkotmány születése előtt, harminc éve már ennek, az állam visszavette a papi javakat s ma a papok fizetett hivatalnokok. De nem az állam fizeti őket, hanem a hívők, akik jórésben az öregek. Ha születik valaki, azt csak a hatóságnál kell bejelenteni, csupán halottnak hívják papot. Egyházi esketés nincs, a fiatalok egyszerűen bejelentik a hatóságnál há-

zassági szándékukat s aztán otthon megtartják a lakodalmat. Egyszerűben megy ez, mint bárhol Európában. A hozomány ismeretlen. A japán férfi a nő jellemére vigyáz csupán.

— Amire most önök törekcsenek — folytatta tovább, — a kétéves katonai szolgálat Japánban már régen meg van. Tiszteknek párbajozni nem szabad, de a civilruhát szolgálaton kívül bármikor viselhetik és házasságuk nincs kaucióhoz kötve. A mostani mikádó, Mucsuhito elődei több mint kétezeröt száz év óta ülnek a trónon, uralkodásuk kezdete összeesik az állam születésével. A császári háznak még a vallása is más, mint az ősi japán vallás, amelytől később Buddha eltérítette a japánokat. Jellemző a faj kitünőségére, hogy még soha japán császár meg nem halt anélkül, hogy legalább egy fia ne maradt volna, aki tolytassa az ősrégi uralkodást. Mindegyik császár trónralépésétől előlről kezdődik az évszámítás. Mucsuhito most negyven éve lépett a trónra, tehát az 1908. év japánul így íródik: »Mucsuhito 41.« A hónapok neve is ugyanaz.

Érdekes dolgokat beszélt a japán sajtóról és a politikai pártviszonyokról.

— Japánban hatalmas napilapok jelennek meg és a legrágább újság előfizetési ára havonta egy márká. Minden nagyobb lapnak tudósítója van az európai fővárosokban, akik eredeti tudósításokat küldenek. A sajtó teljesen szabad, csupán azokat a lapokat cenzurázzák, amelyek a császár asztalára kerülnek. Nagy szerepük és tekintélyük van az újságíróknak, számosan tagjai a parlamentnek is. Hogy a hadsereg szereti-e a sajtót? Erre azt felelhetem, úgy, mint önkönl. Ha azt írják a lapok, hogy a drága hadsereg tulságosan sújtja a népet és hogy e miatt kell emelni az adót elkezphetik, hogy ennek nem valami nagyon örülnek a katonatisztek. Persze azért szorgalmasan olvassuk az újságokat és titokban igazat adunk nekik. A pártviszonyok egészségesek nálunk is, akár Angliában. Rendszerint három párt van, amelyek váltakozva kormányoznak. Az ellenzéki pártok mindig azt hirdetik, hogyha ők kerülnek hatalomra, kevesebb lesz az adó és több joga lesz a népeknek. A munkáskérdés még fejlődőben van; szociálistáink nemzetiek és kizárólag a jobb munkabéért és kevesebb munkaidőért küzdenek.

Többen megkérdezték a nagyon szimpatikus, sugárzóan intelligens ja-

pánt, hogy tetszik neki a magyar főváros?

— Természeti szépségek és kedélyes emberek, ez Budapest, — felelte. — Ugy érzem magamat, akár csak otthon. Az asszonyaik szépek — s itt hunyorgatott a szemével — nagyon szépek. De szépek ám a japáni nők is.

Beszélgetés közben belépett a kávéházba egy kínai, copfos vándorelárusító. Kellemetlenül nézett rá a törzsorvos.

— Nem szeretem ezeket az embereket. Mindenütt japánoknak adják ki magukat. Sok helyen kompromitálnak bennünket.

— Minden nemes fajnak van hamisítója, — jegyezte meg egy képviselő. — Az oláhigány például fajmagyarnak vallja magát a külföldön.

— Vagy például Stümegei itthon... De már itt intett egy öregebb politikus, hogy nem kell összezavarni a fogalmakat. Hadd higgye a szertetreméltó Thaka-Hashi, hogy mi vagyunk olyan erősek, mint a japánok. Vagy legalább is mind a huszmilliom Árpád apánkkal idejött magyarok vagyunk.

Miért olyan sürgös? A jövő évi

milliárdos költségvetés vitája csak 4—5 napja folyik a t. Házban. A szónokok feje fölött allandóan ott függ a Damokles kard: J u s t h Gyula házelnök erőszakoskodása. Annyit mondanak amennyit az elnök megenged nekik, de azért a kormány máris hosszúnak tartja a vitát és sürgősségi indítványt nyújtott elválni a tárgyalás fonálát. A kísérlet nem sikerült, mert a kormány nem tudta együtt tartani azt a szöveget embert, aki az indítványt aláírja. Az emberek elszökdösöttek a képviselőházból mert először nem tudták megérteni azt a nagy sietséget, amelyet a kormány követel, masodszor pedig undorodtak attól az erőszakoskodástól, amely a házelnöki székből immár rendszerré válik.

Semmi kétségünk, hogy a többségi erőszak hamarosan megpuhítja a házadózat és csak kifogják mondani a költségvetési vitára a sürgősséget. Más szóval a magyar parlament pár nap alatt le fogja darálni a milliárdos költségvetést a nélkül, hogy a parlamenti ellenkezés kifejtését volna, a nélkül, hogy az szóba hozná s elintézné a kismemberek ezreinek sürgős kívánásait.

Miért siet olyan nagyon a kormány? Miért olyan nagyon sürgös a költségvetés? Mikor Tiszta István a házszabályok revíziója mellett azzal érvelt, hogy éppen a költségvetési viták során meghonosodott hazabeszélést kell megszüntetni, az ellenzék erre

azzal felelt, hogy a parlamentarizmus lényege követeli a költségvetési viták során meghonosodott hazabeszélést kell megszüntetni, az ellenzék erre azzal felelt, hogy a parlamentarizmus lényege követeli a költségvetések teljes és alapos ellenőrzését. Ma ugyanazok akik akkor így beszéltek, cinikusan cáfolják saját érveiket. Ma elnöki cikkekkel és sürgősségi indítványokkal bizonyítják, hogy semmi szükség sincs a parlamentre. Ez nagyon aggályos éppen akkor, amikor a választói jog reformjának tárgyalására készülnek és mindenjőzan eszű ember értékelni tudja azt: a parlamentáris érzék, amely ezt a parlamentgyűlöli társaságot akkor vezeti, mikor a parlamentarizmus megerősítése céljából törvényt készül alkotni. És jellemző ez az eljárás arra az alkotmánytisztelőre is, amely ezekben az urakban él, akik az alkotmányvédelem jellegével jutottak oda, ahonnan most az alkotmányt súlyos és egyre-másra sokasodó pofonokkal traktálják.

Wekerle miniszterelnök az ex'ec állapotól, vagy legalább az íjndemnitás szükségességétől fél. Legalább ezt adják okul a sürgősség mellett, ezzel szépitik az elnöki erőszakoskodást. Nem kételkedünk benne, hogy csakugyan ez az oka a sürgősségnek. De viszont azt is értjük, hogy miért leli ki a kormányt a hideg arra a gondolatra, hogy indemnitással lesz kénytelen magán segíteni.

A most lefolyt bécsi konferencia mindent megmagyaráz. A kormányt minden erőssége abban van, hogy Bécsben soha, de soha nem találtak ilyen kezessé és alázatos tömeget, mint a mai többség és a mai kormány. Ez az alázatos szolgáló készség minden elismerést kivív magának Bécsben és biztosítja annak, hogy az osztályurak szeretőkedésének szabad kezét engedjen. A monarchia köpolitikai helyzete kívánja, hogy Magyarország rend legyen, amit úgy kell érteni, hogy a költségvetés idején legyen rendben. Mert ha a pénz megvan, akkor minden megvan. Bécs csak ezzel törődik, a többire nézve azt sem bánja, ha nyáron forgat meg bennünket a nemzet i kormány.

Más szóval: Wekerleék ismét illerálnak bennünket Bécsnek, — még pedig sürgősen. A többség ismét megbízhatónak akar látszani Bécsben, ha mindjárt azon az áron is, hogy lejárta az alkotmányt. Sietnek garanciákat adni Bécsnek, ha mindjárt azon az áron is, hogy a háború ördögait szabadítsák ránk. Ezért olyan sürgős ez a költségvetés, ezért erőszakolja annyira a kormány és ezért tiporja a ház elnöke lábba a házszabályokat.

Városi közgyűlés. Szentes város képviselőtestülete f. hó 23-án és 24-én tartott két napos közgyűlésében letárgyalta az 1909. évi háztartási és egyéb költségvetéseket. Nem sokajuk az időt, még kevésbé a rigorózus gondosságot, amelyet a képviselőtestület az életbevágón fontos ügy elintézésének szentelt. A két napos tárgyalás során sok olyan — általános helyesséssel találkozott és elfogadott indítvány merült fel, amely közérdek szempontjából udvos újításokra fog, a költségvetés megterhelése nélkül is vezetni. De egyben meg kell állapítanunk, amikor ezeket honoráljuk — azt is, hogy a költségvetésirányzatot összeállító tanács és az azt közgyűlés elé kerülése előtt megrostáló haz-

tartási szakosztály az utóbbi években maga is a költségvetés reallitására törekszik és arra, hogy az éves költségvetésekben ne akarjunk egyszerre nagyot markolni, hanem a meglevő anyagi erők számbavételével, a fokozatos haladás terén maradjunk meg. Bizonyosság emellett az, hogy a két napos tárgyalás végeredménye minden esetben a háztartási szakosztály kiadást mérséklő javaslatának az elfogadása volt; ami mellett meg kell állapítanunk azt is, hogy mérséklő javaslati megítélésnél a szakosztály az illető skatiztviselek részéről szintén minden esetben a legnagyobb előzékenységgel találkozott.

Igy sikerült, közös egyetértéssel elérni azt, hogy a jövő évi háztartási költségvetés, bár abba a városházipítési kölcsön egész éves törlesztési annuitás a maga teljes összegeiben állítottatott be, — egy fillérrel sem emeli a jövő esztendőre a folyó évi költségvetés pótdákirovásának százalékos kulcsát, sőt végeredményében fél százalékkal le is szállítja azt.

A kétnapos költségvetési tárgyalás egyes cimeinél kerekedett vitákról nem akarunk úttal hosszasan írni. Egyet azonban kötelességünk kiemelni és ez az, hogy a viták növénye most jelentékenyen alászállott, aminek okát abban kell keresnünk, hogy egyes képviselők, minden tárgyismeret nélkül fognak egyes tételknél hosszú lélekzött beszédek címódásába, melyekben egy-azt a gondolatokat variálják százféleképen csak azért, hogy hozzáérteni látszanának és kiféle, a piacnak beszélve, a maguk ott szerzett népszerűségét, mely egyetlen jogcímük a vitákban való részvételre, valamiképpen megerősíték.

Az elnöki elnézés ezekkel szemben szinte túlmegy az emberi türelem határán; de bizonyos, hogy a tanácskozási rendet szigorúbb feltételekhez kell kötni, mert az képtelenség, hogy egyesek ilyen szereplési viselkedése a komolyabb és hozzáértő elemek idejét pocsékojja.

Iskolakatasztrófa Dorozsmán.

Óriási katasztrófa történt hétfőn délelőtt Kiskundorozsmán. Leszakadt az elemi iskola épülete és a gyermekeket maga alá temette. Kettőt haldokolva hoztak el a romok közül, sokan megsérültek elájultak.

A dorozsmai belterületi elemi iskola leszakadását minden pillanatban várták. Sőt mindenki rettegve várta: Dorozsma lakói a csongrádvarmegyei királyi tanfelügyelőség, az államépít. hivatal, a váci püspökség. Mar az elmúlt esztendőben is hónapokig nem taníthattak a dorozsmai iskola épületében, mert várták annak a leszakadását. Azután megtámasztatták az iskola nedves falait, oloszlopokat toltak a megpedezett menyezetek alá, nehogy megtörténjen az óriási szerencsétlenség... Hogy ezek dacára mégis nem építették új népiskolát, annak hosszú és kínos a története.

Béharagozott a harangozó.

Tizennyolc tantermes volt a dorozsmai népiscola. Nagyon régi és roskadozó épület. Az államosítás idejében sem volt valami használható állapotban. Hanem az állam abban az időben annyit áldozott erre az iskolára és a költségvetésben olyan kicsiny összeget vettek fel, hogy nem lehetett rögtön új iskolaépületről gondoskodni.

Ezelőtt két évvel fogtak hozzá az iskola terveihez. Modernnek, nagyszabásúnak és az ezeréltöbbi gyermek befogadására tervezték az iskolát. Mert a telek kicsiny volt, elhatározta az előjáróság, és hozzájárult a tanfelügyelőség is, hogy a régi iskolatelek mellett levő úgynevezett hara-

gozó lakót megveszik és arra építenek. A harangozó lak a váci egyházmegyének (mint kegyúr) tulajdonában van és azt kárpótolni kellett. Úgy akarta tehát az előjáróság ezt a kérdést megoldani, hogy a harangozó lakért egy nagyobb területet, a plébániához közel levő jó fekvésű területre épít lakást.

»Nem kell állami iskola.«

A múlt esztendőben készen voltak a tervek, jóvá is hagyta a miniszter, már az építésre szükséges anyagokat is hordták, amikor váratlanul baj akadt. Ugyanis a harangozó lak adásvételi szerződését a váci püspökség nem hagyta jóvá.

Önem nyer semmit az állami iskolával. — mondotta. — Neki felekezeti iskolára van szüksége, tehát ha Kiskundorozsma község egy három tantermű, római katolikus iskolát épít, akkor átengedi a harangozó lak telkét.

A község erre nem volt hajlandó. Hivatkozott arra, hogy már az államosítási szerződést úgy készítették, hogy Dorozsmára csakis római katolikus tanítókat nevezzen ki a közköztudásügyi kormány. Hivatkozott arra, hogy a gyermekeket — mondhatni — a legkatholikusabb szellemben nevelik, hiszen a tanítók mind katolikus vallásúak és a válaszként az állam is, a község is sokat áldoz és az ókatokat a vallástani órák ellátásáért díjazza.

»Inkább áttérünk.«

A püspökség evvel a fejelettel nem elégedett meg. Ragaszkodott a három tantermű felekezeti iskola fölépítéséhez. Ekkor Dorozsma lakói ingerülten, odavágták:

— Inkább áttérünk mindannyian a protestáns vallásra,

A dorozsmai plébános; N a g y Z a k á r, — aki egyben az állami iskolai gondnokság elnöke volt — föltárta a püspökség előtt az állapotokat. Elmondta, hogy a lakosság elkeseredett és bevallja a lenyegedését, elmondta, hogy a gyermekek erőlközi, és válaszos nevelése az állami iskolában nincs veszélyeztetve. De mert a püspökség állapontja nem változott, N a g y Z a k á r i e m o n d o t t a z e l n ö k i t i z t s é g r ő l, mert ő, mint az állami iskolák legfőbb gondnokának állt jót a veszedelmes állapotban levő iskolába járó gyermekekért.

S o c s s a D e z s o c s n g r á d v a r m e g y e i t a n f e l ü g y e l ő m i n d e n t m e g t e t t a r r a, hogy békés úton oldják meg a vitás kérdést. Többször föltaozott V a e r a, C s á k y K á r o l y g r ó f p ü s p ö k h ö z é s k é r t e, hogy hagyja jóvá a lényegtelen telek adásvételi szerződését, mert méretetlen következmények arulhatnak a római katolikus egyháza. A tápié országyűlési képviselő: R e c k I v a n szintén jart ebben az ügyben úgy a püspököt mint a közköztudásügyi kormányt.

Oktatnak a halál torkában.

Hogy a püspökség ezek után is ragaszkodott a követeléséhez, az onnan is kitűnik, hogy a nyáron, sőt most az ősszel, az iskolázás megkezdésekor sem foghattak a dorozsmai új iskola építéséhez. Mert ezernél több gyermeket nem hagyhattak minden oktatás nélkül, tehát még szeptember hónapban hozzafogtak a ledelező iskola átámasztásához. A miniszterium megadott kilencszáz korona átámasztási költséget.

Megkezdték az új tanévet, kevés gyermekkel, mert a szülők kijelentették, hogy ők nem küldik a gyermekeiket a halálba! — Inkább történnék akármí.

Mégis beiratták, jártatták a legtöbb iskolakötelest, mert amelyik szülő nem bocsátotta az iskolába a fiát, a leányát, azt kegyetlenül megbírságozták, a népoktatási törvény értelmében.

Igy teltek a napok az átámasztott szobákban örökös rettegésben. A harangozás alkalmával szinte ingott a roskadozó bagolyvár, a tanító sápadtan hagyta abba a magyarázatát, a gyermekek kis szíve megremegett a félelemtől.

A katasztrófa.

Hétfőn új hét következett a kis seregbe.

Nyolc órákor már mind a tízenyolc teremben ott hallgatták a tanítók magyarázatát, kilenc órákor faradtan, ujjongva szaladtak ki az udvarra, a hóba játszani. A fázó uszonázó gyermekek azonban a termekben maradtak.

Hirtelen óriási dördülés, robaj hangzott, a következő pillanatban pedig rémes sikoltozás, jajgatás.

— **Leszakadt az iskola!** — hangzott szerte.

Oda rohantak az egyik terembe: az beszakadt, maga alá temette azokat, akik benne voltak. Mozsálattak a mentéshez, az ájult gyermekeket öbibe kapták a romok közül, a portengerből a szabadba vitték. A jajgatásokat, sebesülteket szintén kiszabadították, de két gyermeket, borzasztó, életveszedelemes sérüléseket szenvedtek ki a romok közül. Csakhamar elterjedt a szerencsétlenség híre a városban az anyák, a főnöttek siettek az iskola felé, keresték a gyermekeiket.

Ez történt. Bekövetkezett a remélve várt pillanat. Jó, hogy az egész épület le nem szakadt, hiszen minden része egyformán korhadt!

Most aztán iskola nélkül maradt Dorozsma. Ezernél több gyermek nem járhat az iskolába, és egy évig, vagy talán addig amikor a vaci egyházmegye, mint kegyúr, a harangozó lak adásvételi szerződését jóváhagyja, vagy a közoktatási kormány jóvá nem hagyja...

Dorozsma lakói közt az elkeseredés rendkívül nagy, ami nem is csoda. Sokan félnek attól, hogy a szintizista magyar és katolikus lakosság kilép a római egyház kötelékéből.

Ujdonságok.

Szentes, 1908. november 26.

— **Emlékeztető.** Csongrád vármegye törvényhatósági bizottsága, a f. hó 28-án, szombaton délelőtt 10 órákor rendkívüli közgyűlést tart, a vármegyeház nagytermében.

— **Bankkérdés és fúzió.** Bécsi híradás szerint vasárnap az osztrák-magyar bank vezértitkára a magyar házban meglátogatta Wekerle miniszterelnököt és Popovics államtitkárát, mely látogatás nyomán azt a hírt terjesztették aztán, hogy a magyar kormány kebelében megállapodás jött létre a magyar bank dolgában. E megállapodás értelmében a közös bank ez év végén megkéri bankjegyzásadalmának meghosszabbítását, még pedig külön Ausztriára és külön Magyarországra. A magyar kormány ezután megegyezne vele a külön magyar bank felállítására iránt. Az új magyar bank alapítókéjének egyharmad részét aláírások révén biztosítanak, kétharmadát a közös bank fedezné. A magyar bank hasonló a tönkösített kapna mint az osztrák és természetesen külön kormányzatot is. Bankjegy kiadása kontingentáltatnék az osztrák bankhoz való viszonya is szabályoztatnék. A magyar kormány, ha a tárgyalások eredményre vezetnek, a bankprivilegium ilyen meghosszabbítása iránt tenne javaslatot az országgyűlésnek. Tudvaívően a bankkérdés az utközpontja most a fúzióknak. Ha tehát a tervbe vitt kompromisszum sikerül, akkor az alkotmány-párt és a függetlenségi párt egyesülésének misem állhatja útját és a fúzió még karácsony előtt nyélbe vethető. Ez az egyik cél, a másik meg az, hogy az által, ha a magyar bankot az eddigi privilegiumos, az osztrák magyar bank révén létesítik, akkor ezzel a lehetőség elhárítottuk az átmenet nehézségeit és elkerültük a gazda-

sági harcot Ausztriával. Amint az előjelek mutatják, ezt a megoldást immár a függetlenségi párt elégedetlenjei is, akik eddig az önálló magyar bank harci zászlóját lobogatták, szintén készek elfogadni, nehogy kormányváltástól idézzenek föl.

— **A nőegylet teastélye.** A szentesi jótékony nőegylet második teastélye ebben a téli évadban f. hó 28-án, szombaton este lesz a kaszinó termében. A családias jellegű, kedélyes estélyen, mely évek óta legkedvesebb találkozó helye így tél szakán Szentes társadalmának, az egyleti tagok által bevezetett vendégeket is mindenkor szívesen látja az elnökség.

— **A trónörökös az országhelmányszában.** Berlinél érkezik bécsi és budapesti lapokhoz a szenzációs hír, hogy királyunk elfáradt és az uralkodás gondjait meg akarja osztani Ferenc Ferdinánd trónörökösével. Persze, a hírt nyomom követtek a félhivatalos cáfolatok, amelyeknek azonban — jól tudja mindenki — semmi értékük nincsen. A király már túl van a hetvennyolcadik évén, Ausztriában hatvan esztendője tartja kezében az uralkodás gyepőit, nem csuda, ha különböző erős fizikuma nem tud már megbirkózni a nagy feladatokkal, amelyeket folytonos váltások, belső megrázkódtatások és külső bonyodalmak tetéznék. Ferenc Ferdinánd trónörökös már eddig is cselekvő részt vett a hadsereg dolgaiban legfelsőbb intézésében és ha most még intenzívebben belevonják a két állam ügyeibe, ez már csak a meglévő állapot elismerését jelent. Megjelenik-e, nem-e a hatvanadik évásári uralkodás évfordulóján a történelmi királyi kézirat — ezt néhány nap múlva meg fogjuk bizonyosan tudni. Bizonys, hogy a nagy dolgoknak kell történni és a magyar nemzetnek most inkább, mint valaha, résen kell állni, hogy történelmi jogainak érvényt szerezzen. Mert a nagy megalkuvások és a még nagyobb árulások ilyenkor történnek.

— **Petrovics Soma ünneplése.** A helybeli evangélikus egyháznak az a december 1-re tervezett ünnepe, mely az egyház érdemes lelkészének, Petrovics Soma főesperesnek 40 éves pappá szentelését és 25 éves lelkiszenteltetését készülő jubiláum, a köztisztelettel és azon nagyrabecsülésnél fogva, amely Petrovics Soma személyét úgy egyházmegyéjében, mint itthon Szentesen övezi, — erősen kiemelkedik már is a szablonos jubiláris ünnepek szintjén fölül és hatalmas demonstrációjává növi ki magát városunk összes társadalmi rétegeinek, melyek vetekednek abban, hogy minél impozánsabban módon vegyék ki részüket az ünneplésből. Az egyház december 1-én délelőtt 11 órákor tartandó közgyűlésén — előreláthatóan, küldöttségek vesznek részt az összes hatóságok, testületek, egyházak, egyesületek és körök, a jubiláló főesperes tiszteltetére, ugyanaz nap este, a színházteremben tartandó diszalkomán pedig, már az eddigi aláírások után itélve is elmondhatjuk, hogy ott lesz Szentes városnak egész társadalm. Így lesz méltó a jubiláris ünnep, a jubiláns valóban elévülhetetlen érdemeire.

— **A zsidó nőegylet estélye.** A helybeli izr. nőegylet január 9-re tervezett nagy-szabású színházi estélyének műsora közel áll a végleges megállapításhoz s már most kitévészek belőle, hogy ez a műsor gazdag és változatos, a mellett a közönségnek rendkívüli élvezetet nyújtó is lesz. Az előadandó tündérvjátékokhoz, melynek címe: »Látogá-

tás a nyulaknál« tegnap délután történt a szereposztás és a tündérvjáték táncszámainak betanítását vasárnap délelőtt fél 11 órákor kezdi meg Braun Soma, a kitűnő vásárhelyi táncantató, míg az első próba ugyancsak vasárnap, délután fél 3 órákor esz a zsidó iskola nagytermében.

— **A sőhiány.** Az első komolyabb havazással rendszerint együttjár a periferiákon a nagyobb vagyonhiány is. Ez a mult évben igen veszélyes sőinség forrása lett, mely sok vidéken igen komoly zavargásokat szított a nép között. Annál megfélembb tehát, hogy már most, a tél elején, sőhiányról lehet beszélni. Az erdélyi sőbányáknál ugyanis az utóbbi hetekben ismét óriási torlódás mutatkozik a vagyonhiány folytán s az erdélyi városok nagyobb részében általános a panasz a sőhiány miatt. Ez a sőhiány annál kellemetlenebb a kereskedőre nézve, mert minden igyekezzel daczára sem birnak rajta segíteni, a pénzügyigazgatóságok pedig jövődeki büntetőeljárás indítanak a sóárusok ellen, akik elégség sőkészlettel nem rendelkeznek. A sóárusok ez okból küldöttségjel-keltek az illetékes sőbánya-hivataloknál ahol azonban azt a felvilágosítást nyerték, hogy só korlátlan mennyiségben áll rendelkezésre, azonban az államvasutak egy egész héten át egyetlenegy vasutikocsit sem állítottak ki a bányákhoz, s, minekfolytán máris közel százezer métermázsó só hever elszállítatlanul a bányáknál. A sóárusok abbéli felterjesztését, hogy a sőhiány megelőzése céljából külön vasúti kocsik bocsátása sanak a sófogalom rendelkezésére. a kereskedelemügyiminiszterium egyenesen megtagadta amiert az érdekeltység körében igen nagy az elkeseredés. Reméljük, az illetékes tényezők kellő időben elejét veszik a mult évi zavarok megismétlődésének.

— **Gyilkosság vagy öngyilkosság?** Szalkai Szabó György kint lakik a csongrádi tanyán. A mult héten a gazda és a felesége bekocsiztak a városba, a tanyán csak a 19 éves Sándor fiuk maradt. Amikor Szalkai meg a felesége a délutáni órákban visszatértek a tanyára, nagyon csúcélkoztak, hogy a fiu nem siet eljűk. Talán elaludt, gondolták. Nyugodtan léptek be a nyitva talált ajtón a szobába, ahol rémületen látták, hogy a fiu a szoba földjén fekszik vérbe fagyva. Költöztek, de ekkor már halott volt. Mellette feküdt a fegyver. Kétségess volna el, hogy a fiu öngyilkosságot követett volna el, mert a szülők állítása szerint, erre semmi oka nem lehetett. Sőt minden jel arra vallott, hogy valaki úgy lölte le a szerencsétlent s aztan úgy helyezte el a fegyvert a hullaja mellé. A csendőrök, akiknek az esetet jelentették, nyomoztak is, de eddig eredmény nélkül.

— **Milyen idő lesz?** Meteor írja: November hónap még hátralevő csomópontjai 23- és 30-ra esnek, de már enyhébb jellegűek, mint az előzők voltak, úgy, hogy nagy munkával és megfeszített szorgalommal a gazdák némileg pótolhatják az elmaradt szántást, esetleg a vetést is. December hónap csomópontjai 2-7-14-15-20-23-24-26-29 és 30-ra esnek, amely közül legerősebb hatású a 2-15-23 és 29-iek.

— **Emelkedik az állatállomány.** A gazdak lapja ellatszámálással eredményéről ezeket írja: »Az utóbbi esztendő »ismétlődő kedvezőtlen takarmánytermésség« állatállományuk a szokottnál nagyobb részének ennek folytán szükségessé vált piacra vitele mind általánosabbá tette a depekoráció rémétől való aggodást. Örömmel látjuk az ideai tavaszi országos állatszámálás a napokban el-

vatalosan közzétett számszerű eredményeiből, hogy a f. évi összejárás a tavalyinál ke-
v e z ő b b eredményt adott s hogy a sar-
vasmarhánál 5,83 százalék, a sertésállomány-
nál 12,26 százalék, juhoknál 9,55 százalék
lovaknál 0,55 százalék a múlt évi összejárás-
hoz képest az e m e l k e d ő s. Egyedül a
magyar fajta szarvasmarha száma mutat
csökkenést, ellenben a nyugati fajták mind-
egyikének állománya gyarapodott. mindezek
az adatok kétségtelenül arról tanúskodnak,
hogy noha a fejlődés imitt-amott tán gyor-
sabb is lehetne, a fejlődésképeség megvan
és csak jóakaró gondozás, az értékesítési le-
hetőségek javítása szükséges a további ha-
ladás biztosításához.

Felcélós szerkesztő: **BÁNFALVI LAJOS.**

Kiadótulajdonos: »Szentés és Vidéke« nyomda.

Gyengeséget

még ha betegség után való szervi betegség
is, könnyen le lehet gyógyítani, valamint az egész-
séget és az erőt gyorsan s biztosan helyre
lehet állítani SCOTT-féle Emulsió által.

Kényes iny és gyomor

a mely nem bírja el a közönséges
csukamájolajat, a

Scott-féle Emulsiót

eszményi gyógyszerként fogadja.
Ehhez még az az előny is járul,
hogy háromszorta táplálóbb, mint
a közönséges csukamájolaj. 8

Az Emulsió
vásárlásánál a
SCOTT-féle
módszer véd-
jegyet — a
halaszt —
kérjük figye-
lembe venni.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.
Kapható a gyógyszerárakban.

Törvényesen védve:

Minden utánzat büntetendő
Egyedül valódi a

Thierry-féle balszam

csakis a zöld apácavédjeggyel.

Régtől híres, fölülmulha-
tatlan emésztési zavarok-
nál, gyomorgörccsknél, kó-
likánál, katarusnál, mellfá-
jásnál, influenzánál, külö-
nösen kezdődő tüdővész-
nél stb. Ara: 12 kis vagy
6 dupla üveg, vagy egy
nagy speciálpalacknak patenzárral 5 kor.

Thierry Centifolia kenőse

általánosan ismet mint fölülmulhatatlan

minden még oly régi seb, gyúladás sérülés
abszcesszus, vagy daganat ellen, megakadályozza
a v. rmegezést, többnyire fölöslegessé teszi az
operációt.

Ara: 1 tégely 3 koroná 60 fillér. Csakis előleges
fizetése, vagy utánvét mellett küldi:

Thierry A. gyógyszeres Pregrada,

Rohitach-Sauerbrunn mellett. 62-15

RAKTÁR: Török József és Dr. Egger Leo
Budapest, Vértés L. Lugos.

Figyelmeztetés bevásárlása, megren-
delése és különösen viszonteladása ellen az és
egyedül valódi, törvényesen védett balszamom után-
zása ellen, A büntető törvény 23 és 25. §-ai sze-
rint az, aki nem az én gyógyszerárumból származik
tehat mást rendel, vásárol, vagy különösen viszont-
elad, mint az én zöld apáca védjeggyel törvénye-
sen védett Thierry-Balszamomat, kíméletlen tör-
vényes büntetési eljárásnak s 4000 koronáig terjed-
hető pénzbüntetésnek vagy egy évig terjedhető fog-
házbüntetésnek teszi ki magát.

Nyomatott a „Szentés és Vidéke“ könyvnyomda gyorsajtóján Szentésen 1908.

„SZENTES ÉS VIDÉKE“

SZERKESZTŐSÉGE ÉS HIRLAPKIADÓHIVATALA
KOSSUTH-ÚTCA (GÖRÖG-UDVAR)
ELŐFIZETÉSEKET ELFOGAD — HIRDETÉSEKET
VALAMINT NYILTTERI KOZLEMÉNYEKET A LEG-
JUTANYOSABBAN SZAMIT FEL.

Menyegzői és

Báli meghívók, Fáncrendek

Diszokmányok

Könyvek, Folyóiratok,

Szalag-aranyozás

Diszunkák több színnyomásban és

Gyászjelentések

Gyászszegélyű névjegyek

Izlésesen, olcsón és gyorsan készülnek.